

[Slim:me:rick]

3

JULI 1998

De **Slimmerick** is het blad van popkollektief SLIM, verschijnt 6 maal per jaar, wordt betaald uit donateursbijdragen en advertenties, en wordt gratis aan onze donateurs gestuurd.

Losse nummers?

Maak 3 gulden over op giro 342983 van SLIM.

Donateur worden?

Dat ben je voor 10 gulden, op dezelfde giro. Zet er bij 'donateur'.

Organisaties en buitenlandse donateurs vragen we 20 gulden.

De oplage van deze editie is 425.

Medewerkers aan dit nummer zijn:

Jos Simonis (foto's), Annet Hakkers, Martine van de Meulen, Ben Krijgsman, Dik Boogerd, Erik van Os, John Groenen, Bert Verschoor, Martin Bijland, Robert Kunne, Piet van Vugt, Bertan van der Veer, Dik Brienen, Hylke Tromp, Lars Hijmans.

Eindredactie: Piet van Vugt & Lars Hijmans

Druk: OKZ, Tilburg

Opmaak: Mariët Mocking

Adverteren?

Neem contact op met Annemieke van Straten
0183-303316

Redactie-adres?

Adreswijzigingen?
Gebouw De Tol
Tol 1 • 4251 PX
Werkendam
0183-504265

VAN DE REDAKTIE

Net voor de zomer een nieuwe Slimmerick in de bus. Het kost de redactie moeite om het blad te vervaardigen en het lijkt of we steeds meer achterraken op het produktieschema. Wij vinden wel dat we de goede kant opgaan en zijn er blij om, dat diverse muzikanten na lichte drang hun medewerking verlenen.

De ZANG Slimmerick ligt er nu en in deze editie komen veel vocalisten aan het woord, die de zang en hun stem van diverse zijden belichten.

Favorieten worden genoemd, terwijl aan de andere kant duidelijk gemaakt wordt wie er niet in de smaak vallen. Iedereen heeft zijn eigen smaak. Jouw smaak willen we ook graag horen over de zangers, of wat dan ook.

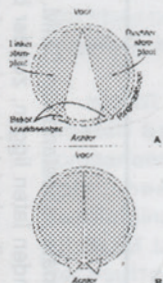
Omdat het zomer is, willen we Slimmerick 98/4 over MUZIEK & VAKANTIE laten gaan. Spontane reacties stellen we zeer op prijs, maar daarnaast nodigen we een aantal lui uit om eens iets te schrijven over muzikale ervaringen in de vakantie: optredens bezocht, zwoel bij een kampvuurtje cowboylidjes gespeeld, instrument acht weken niet aangeroerd, altijd een mondharmonika in de kontzak, favoriet nummer dat herinnert aan een onvertegelijke vakantie, onderwerpen te over. Laat het ons maar horen. De deadline nadert als altijd weer snel en we willen vooral terugblikverhalen, want schrijven over de huidige vakantie, zal niet lukken. Lever in voor 20 juli.

Slimmerick 98/5 is weer helemaal gericht op het Herfstfestival. Een heel ander seizoen, maar niet minder inspirerend. De eerste voorbereidingen zijn alweer getroffen. De data liggen vast (7 en 14 november), de zaal ook (Xinix natuurlijk) alleen de bandjes hoeven nog maar geselecteerd te worden... Meld je aan.

Iedereen een heel fijne vakantie gewenst en laat van je horen.

De redactie

INHOUD

van de Redactie **2**

Backline **4 5 6**

Kritiek **8**

Slim-cassette **9**

De Stem **10 t/m 19**

Popkelder **20**

Slimpies **21**

Toltalk **22**

Coulissen **23**

Van het bestuur **24 25**

Oog **26**

Zangles

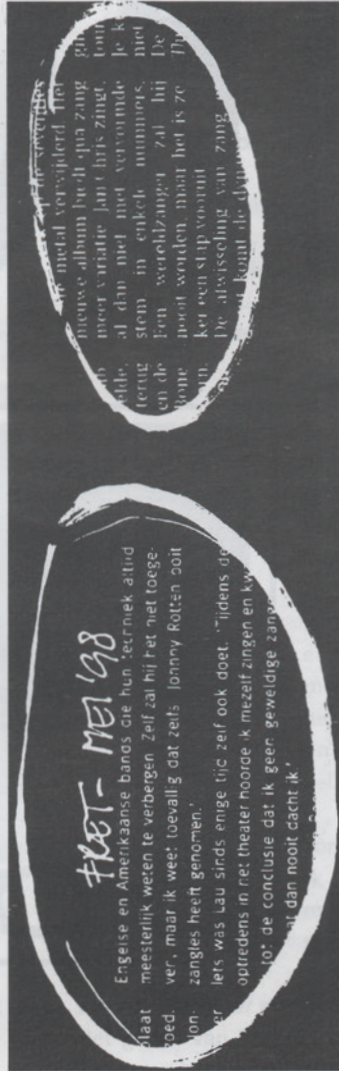
Niet alleen echte zangers krijgen zangles. Zelf grote jongens in de voetballerij moeten er aan geloven, zo meldt bijgeplaatst stukje in Brabants Dagblad. Het zal in dit geval beperkt blijven tot tekst en melodie. Of het vals gaat hoor je toch niet met een groot muziekcorps erbij (pvv).

Zangles *BRABANTS DAGBLAD 16/5/98*

De WK-voorbereiding van de Braziliaanse voetballers is niet alleen gericht op de speltechnische en conditionele aspecten. Sterren als Ronaldo, Romario en Roberto Carlos krijgen ook les in het Braziliaanse volkslied. Ze moeten de tekst en melodie uit het hoofd leren.

Zangles (2)

Niet alleen voetballers nemen zangles, ook gerenommeerde popzangers komen wel eens tot de conclusie, dat wat bijscholing geen kwaad kan. Thé Lau van the Scene bijvoorbeeld. Ook Jan-Chris de Koeijer van Gorefest heeft onlangs pogingen ondernomen om echt te zingen. En dat ging hem niet eens zo slecht af (pvv)

Betalen!!

Het gaat niet goed met het donateursbestand van SLIM. Velen meenden dat zij de acceptgiro in een hoek konden laten liggen, zonder betalen. De herinnering komt er aan, of ligt er al. Wie afhaakt (stel ons in ieder geval in kennis) krijgt Slimmerick 98/4 niet meer. Het promotieteam gaat trouwens weer ijerig aan de slag om het bestand weer op te krikken. Wees gewaarschuwd (pnmsr).

W o r k s h o p

De workshop met Eelcon Gelling zit er nog steeds aan te komen. De vertraging zit 'm niet in SLIM, maar bij de begenadigde gitarist, die heel moeilijk bereikbaar is. Gelling zal de eerste zijn, die een workshop verzorgd. SLIM wil daarna verder (pvv)

Gewoon pissen?

Wat George Michael uitgespookt heeft in een openbaar toilet in Los Angeles, zal een raadsel blijven. Hij staat niet bekend als drager van een lange regenjas. Een foutje kan iedereen maken en ervan beschuldigd worden kan altijd. Dat zie je maar aan Bill Clinton. De rechter beslist en onderzoekt nauwgezet (pvv).

George Michael gearresteerd

LOS ANGELES, 9 APRIL. De Britse popzanger George Michael is door de politie van Los Angeles gearresteerd wegens 'onzedelijke gedrag'. Michael werd dinsdagavond aangehouden in een openbaar toilet in een park in Beverly Hills. Over de aard van het gedrag van de 34-jarige zanger heeft de politie geen nadere mededelingen gedaan. Michael, wiens liedje 'I want your sex' door veel Amerikaanse radiostations werd geboycot, werd enkele uren later na betaling van losgeld weer vrijgelaten. Hij moet op 5 mei voorkomen. (Reuters)

SLIM-cassette in huis

ZE IS ER WEER!!! De SLIM-cassette boordevol met regio-muziek. Een uitgebreid overzicht van opnamen gemaakt in 1997. Velen hebben bericht in de bus gehad over het bestellen van de cassette. Deze is inmiddels verstuurd en is op De Tol aanwezig. Als alles langs je heen is gegaan en je wilt de SLIM-cassette alsnog bestellen door een tientje over te maken op onze giro (342983). Ophalen op De Tol kan ook. Aldaar ook info. Het is de gewoonte dat de SLIM-cassette wordt gerecenseerd door een regio-muzikant die er zelf niet opstaat. Dit jaar durfde Martin van Bijland het aan om commentaar te leveren op de kunsten van anderen.

(LH)

Veilen

Er is nog steeds belangstelling voor spullen die van levende of dode popsterren geweest zijn. Fans geven grote bedragen voor soms eenvoudige dingen, waarvan soms niet eens vaststaat dat het van de ster geweest is. Een kenmerk is er nog niet in die branche met relikwieën. Hoe stel je bijvoorbeeld vast dat ondergoed van Madonna geweest is. Trek je conclusies na het lezen van het krantebericht (pvv).

Bezittingen popsterren op de veiling

LONDEN, 2 MEI. Ondergoed van Madonna heeft bij een veiling in Londen 2530 pond (ongeveer 8500 gulden) opgebracht. De koper was een mannelijke bewonderaar van de Amerikaanse zangeres en actrice die anoniem wilde blijven. Op de veiling bij Christie's bracht een kostuum van de in 1977 overleden rockzanger Elvis Presley het meest op. Het ging voor 9200 pond (ruim 30.000 gulden) van de hand. Het Hard Rock Hotel in Las Vegas bemachtigde voor 10.000 gulden een pak waarin David Bowie heeft opgetreden. Een cassettebandje met acht niet uitgebrachte songs van Oasis-voorman Noel Gallagher bracht ruim 13.000 gulden op, minder dan de geschatte 15.000 gulden. Gallagher componeerde de songs voordat hij in oktober 1991 toetrad tot de band van zijn jongere broer Liam. Het bandje was in bezit van de vrouw voor wie hij de liedjes schreef. (ANP)

Gestorven

De afgelopen periode ontvielen ons een paar groten uit de popmuziek. De één wat bekender dan de ander. De één ouder of jonger dan de ander. We knipten wat stukjes uit de krant, die je hieronder in een rijtje vindt (pvv)

Drummer Powell verongelukt

LONDEN, 8 APRIL. De drummer Cozy Powell (50), die in toonaangevende bands heeft gespeeld als Black Sabbath, Rainbow en Whitesnake, is omgekomen bij een auto-ongeluk bij Bristol. Powell begon zijn muzikale carrière in 1965 bij The Sorcerers en groeide al snel uit tot een veelgevraagd drummer bij rockbands. Ook begeleidde hij zangers als Donovan en Roger Daltrey van The Who. (AP)

Zangeres Wendy O. Williams dood

STORRS, 8 APRIL. Wendy O. Williams (48), lead zangeres van de Amerikaanse punkband The Plasmatics is gestorven. Volgens de lijkschouwer heeft ze zich doodgeschoten dicht bij haar huis in Storrs, Connecticut. Ze trad al enkele jaren niet meer op. Williams stond bekend als 'koningin van de shock rock'. Ze liet geluidsinstallaties ontploffen, vernielde gitaren en verrichte expliciete seksuele handelingen op het toneel, waarvoor ze enkele malen werd gearresteerd. (AP)

Butler overleden

Lester Butler is niet meer. Op 38-jarige leeftijd overleed de voormalige voorman van de Red Devils afgelopen zaterdag aan een overdosis drugs. Op 1 februari trad Butler met zijn huidige band 13 nog op in Noorderligt als afsluiter

Amerikaanse cellist Cora overleden

Door onze kunstredactie

AMSTERDAM, 14 APRIL. De Amerikaanse cellist Tom Cora is donderdag op 44-jarige leeftijd in Nice aan lymfeklierkanker overleden. Cora begon als popgitarist, maar schakelde daarna over op de jazz en de cello. „Hoe kon ik ooit een eigen kleur vinden met de hete adem van Jimi Hendrix, Buddy Guy en Django Reinhardt in mijn nek? Daarom verkoos ik de cello, want die had buiten de klassieke muziek nog geen geschiedenis”, zei hij in een interview in deze krant.

Tom Cora speelde onder andere bij de Nederlandse groep The Ex, waarmee hij twee cd's maakte: *Scrabbling at the Lock* (1991) en *And the Weathermen shrug their Shoulders* (1993). Cora speelde ook met groepen als Curlw of Third Person.

OEFENEN TIJDENS DE VAKANTIE

Ben je van plan om de komende vakantie te wijden aan het musiceren, dan kun je terecht in de oefenruimte op De Tol, want is zijn gewoon open tijdens de zomermaanden. Door het feit dat een gedeelte van de muzikanten wel hun instrumenten tijdelijk in de wilgen hangen is er wat ruimte in de agenda ontstaan. Dus, bel De Tol en maak een afspraak (DB).

De First Lady van de country

Door JAN VOLLAARD

AMSTERDAM, 7 APRIL. Geen countryzangeres kon met zoveel recht 'Sometimes it's hard to be a woman' zingen als Tammy Wynette in haar grootste hit 'Stand By Your Man' uit 1968. De 'First Lady Of Country', die gisteren in

Minutes over de vermeende ontrouw van haar echtgenoot verklaarde: „Ik zit hier niet als een dom vrouwtje, *standing by my man like Tammy Wynette*.” Na massale protesten uit de country-wereld bood de ene First Lady de andere telefonisch haar veront-

"NU OOK VOLLEDIGE MENUKAART"

Bornsteeg 21-23
4201 CN Gorinchem
0183-638385

Openings tijden:
Ma gesloten
Di - Zo 12.00-02.00

SNELHEID?

G3!

Natuurlijk leverbaar met veel service
Bel de Macdealer in de buurt;

AVS Solutions is dealer of Apple Products

SOLUTIONS

TEL • 0183 303316 • FAX • 0183 303734

Drukkerij O.K.Z.

Goirkestraat 131 5046 GG Tilburg Tel 013 - 5365976 fax 013 - 5434146

Eindelijk hebben we in de pers een medestander gevonden als het gaat over het over de balk gooien van gelden die op één of andere manier voor de popmuzikanten bestemd zijn. In Brabants Dagblad schreef Ann Bouwma over de reis naar Amerika van een viertal Nederlandse bands. Het artikel gaat over de registratie van optredens van vier van die bands. Bouwma twijfelt aan het nut en haalt aan dat eerdere trips op een fiasco uitgelopen zijn: niemand werd ook met teruggevraagd. Bouwma heeft gelijk. De bandjes moeten op een andere manier naar voren geschoven worden: langzamer

lanceren, misschien. In het artikel kon moeilijk geknipt worden zonder dat de kern verloren ging, derhalve kun je alles nalezen. Misschien heb je het gezien en heb je zelf een mening. Laat die horen!

Piet van Vugt

Door Ann Bouwma

„Wat hebben we daar te zoeken”, was de eerste reactie van Tuesday Child, toen bij de Haagse band een uitnodiging in de bus viel om te komen spelen op het South By South West festival in Austin, Texas. Maar ach, de tickets en het verblijf werden betaald door hun platenfirma en het Nationaal Pop Instituut, dus waren de bezwaren snel geweken.

Of de andere acht uitverkoren groepen ook zo laconiek hebben gereageerd, is niet waarschijnlijk. Het is immers de droom van elke Nederlandse band om in Amerika te mogen spelen en als een der grootste muziekbeurzen ter wereld lijkt South By South West (SXSW) daar de juiste gelegenheid voor. Achthonderd bands uit alle hoeken van de aardbol speelden daar in maart dit jaar verspreid over vijf dagen in alle bars, saloons, clubs en zaaltjes, die de stad rijk is. De helft van het publiek bestond dan ook uit muzikanten, talent-scouts, platenbonzen, mediamensen

en incrowd. *Leidsekade Live!* maakte een eenmalige overstap van de radio naar de televisie voor een reportage. Het team onder leiding van Marc Stakenburg volgde de bands Junkie XL, Johan, Tuesday Child en de Texaanse Brabander JW Roy. Livebeelden afgewisseld met korte gesprekjes vormen de hoofdmoot van de uitzending. Selectie van juist deze groepen bleek geen afgevoegen keuze maar een noodzakelijke beperking, aangezien zij alle vier op dezelfde locatie speelden: Maggie Mae's, Jammer voor Solex, I Against I, NRA, The Watchman en Human Alert. Er is in het verleden weleens getwijfeld aan het nut van een grote delegatie naar zo'n grootschalig promotie-evenement. Op het inmiddels ter ziele New Music Seminar in New York stonden ooit bekende groepen als Urban Dance Squad, The Scene en Claw Boys Claw voor anderhalve man en een paardenkop te spelen. Ze zijn naderhand nooit gevraagd om nog eens naar Amerika te komen. *Leidsekade Live!* liet de kans liggen om deze vraag voor te leggen aan Jaap van Beusekom, baas van het NPI en ook afgereisd naar Texas. De grootste troef van de Nederlandse afvaardiging was beslist Junkie XL. Voor hun optreden in het kleine zaaltje met een podium in de etalage stonden meer dan tweehonderdvijftig mensen op de gas-

tenlijst. „De aandacht die wij krijgen is niet normaal”, vond Rude Boy. *Leidsekade Live!* deed daar zelf dapper aan mee, want de grootste helft van de beelden wordt in beslag genomen door Junkie XL. Het begint ermee, dat het oude Korgje van Tom Holkenborg kapot is aangekomen. Later zien we hem uitgebreid in de weer met de reparatie. En daarmee wordt meteen het manco van de uitzending aangestipt. Alle vier groepen zijn live weliswaar zorgvuldig in beeld gebracht, maar de camera zwenkt geen enkele keer om de kijker te laten zien hoe het er nu eigenlijk aan toe gaat in zo'n stad, die tijdelijk is veranderd in een muzikaal walhalla. Behalve twee seconden bij Junkie XL krijgen we niet te zien, hoe het publiek reageert. Aan het eind weten we zelfs niet, hoe de betreffende club is ingericht. De indruk, die na een uur kijken overblijft, is dat deze reportage eigenlijk overal gemaakt had kunnen worden. Vragen over ambities - „een onwaarschijnlijke geldingsdrang naar mezelf toe”, volgens Holkenberg - kunnen ook thuis worden beantwoord. Het enige dat de kijker nu te weten komt, is hoe 'onze bandjes' het in Amerika deden. Misschien krijgen de fotootjes, die Maurice Bom aan het begin van Tuesday Child's optreden maakte, ooit nog documentaire waarde. Want, zo zei de zanger: „Ze willen thuis ook weten hoeveel mensen er waren”.
Nederland 1, 23.27 uur

SLIM-cassette

een snelle
recensie door
Martin Bijland

Mike Doulis: Don't fuck around!!!!, fast forward. 8Worm, Cache Cache, Paradox Soul: Muziek ok, zanger???. Frank + Kim: leuk, maar een beetje lang. Troubled Vision: Have you been drinking! Sap: best zo, goed zo, prima zo. Dik Boogerd, Fenris: strakke zanger!!, aaaargh, metaal op z'n metaalst. Behind the Smile, Max Gross?: probeer er vooral geen boodschap in te vinden, want als er überhaupt al één in zit is die waarschijnlijk door niemand te snappen. Serge Boogerd: Compu bullshit, hopelijk deel laatst. Watt's in a Name, Bikkel: vette drum solo. Henk?: Eddie Cobain meet Alice and the Temple Pilots. Need I say more, overigens wel strak gespeeld. S.P.I.T: Jump the fuck up and down!!!!!! strak, origineel. Xigatze: you were saying? TOAD: eigenzinnig, krachtig en Nederlands. 16 over 9, Project X, Thrak, Greenman. Cheers

SLIM-CASSETTE 1997

UITGAVE SLIM
VERSPREIDING ONDER DONATEURS

leen Delby
Normal
100

GRUPE	NO	TELEFOON
Mike Doulis	1	0183-643000
8Worm	2	0183-403332
Cache Cache	3	0164-410891
Paradox Soul	4	0183-402527
Frank & Kim	5	0183-402527
Troubled Vision	6	0345-599382
Sap	7	0183-632524
Dik Boogerd	8	0345-596362
Fenris	9	0183-402110
Behind the Smile	10	0183-581702
Max Gross?	11	0345-596362
Serge Boogerd	12	0345-596362
Watt's in a Name	1	0184-612114
Bikkel	2	0162-402971
Henk?	3	0183-561688
S.P.I.T.	4	0345-617425
Xigatze	5	0517-532267
T.O.A.D.	6	010-4360449
16 over 9	7	0183-402862
Project X	8	06-55540555
Thrak	9	0345-633001
Greenman	10	030-603867

Stichting en organisatie: SLIM
Montage: Dik Brennan
Verspreiding: onder SLIM-donateurs
Opzage: 100 xxx
© SLIM april 1998

NO	TITEL	OPNAMECODE
1	My baby's got it blue	6
2	Berry doll	7
3	Matters of the heart	8
4	Flock 'n' our religion	1
5	Verloofde	1
6	Verloofde	5
7	Lord of the Rites	1
8	Dik 1	1
9	Burning of the nonbelievers	2
10	Mistress	3
11	Tom	3
12	Compassion deaf 1	1
1	Wind wind love affair	3
2	Radio fire	3
3	Radio fire	2
4	Michelle	2
5	Gabriel fear, Thak	1
6	Riborgast II	3
7	Badge	4
8	Joy	1
9	Larks' tongue in aspic part II	10
10	Without my enemy	4

VERLAANDE OPNAMECODE:
1 Eigen opname
2 Shaka De Tol Werkenhem
3 Het SLIM-archief van '97, Nieuwkoop
4 Lieve, Lieve, Lieve, Weinsteden
5 Shaka SWA Aankol
6 Shaka Koppazak, Aankol
7 Shaka Double Nook, Tiborg
8 Shaka Double Nook, Tiborg
9 Shaka Project, Alkmaar
10 Shaka Kropak, Nieuwkoop

SLIM is het
postbusnummer van
het Land van Alkmaar
Gebouw De Tol
Tol 1
4251 PX
Werkendam,
0183-504265

DE STEM

De stem van

Bert Verschoor

(rocker pur sang)

door bemzelf

Wat ik met mijn stem doe? Ik sta er gewoon niet bij stil. 3 jaar Spoiler, 5 jaar Random en 3 jaar Shebang. 11 en nog wat jaar power-zingen heeft mijn stem niet beschadigd. Wel zing ik goed vanuit het middenrif, maar desondanks deze verplichte techniek, zijn er toch heel wat rock-zangers die een keer voor de bijl gaan. Tijdens de Shebang-periode had ik tijdelijk wat last van een te dikke hoornlaag (eelt) op de stembanden waardoor de hoge uithalen wat problemen opleverden. Dit is verleden tijd, en mijn stem vertoont nog steeds progressie.

Een tip. Luister en zing niet alleen je rock-favorieten (hierdoor loop je de kans om eenzijdig te worden), maar probeer ook eens andere stijlen te zingen.

Waar ik van uitga, is dat de zanglijn en tekst de sfeer en emotie van de compositie optimaal moet weergeven. Dat ik daarom mijn stem af en toe in vreemde bochten moet 'wringen', vind ik ondergeschikt.

Ooit heb ik drie maanden zangles gehad, maar dat moet je niet verafgoden.

Zangles breekt vaak het persoonlijke in een stem af. Hoewel articulatie en tongval belangrijke facetten van het zingen zijn. Wat dat aangaat heb ik er wel wat aan deze lessen gehad. In mijn opinie mag een rockzanger best wat 'kraken', want zijn stemmen van bijvoorbeeld Paul Rodgers, David Coverdale en Sammy Hager niet ongelooflijk mooi?

Mijn advies: Zing met karakter en als je er niet uitkomt, neem dan pas zangles. Drinken en roken kunnen fataal zijn. Een van de twee kan je beter laten.

PS: Onder het pseudoniem Adrian van Score komt binnenkort mijn solo-cd "The call of the wild" uit. Het is maar dat u het weet.

Achtergronden bij zangstemproductie

door Martine van der Meulen (vòòr 26 februari j.l. nog Martine Bestebreurtje)

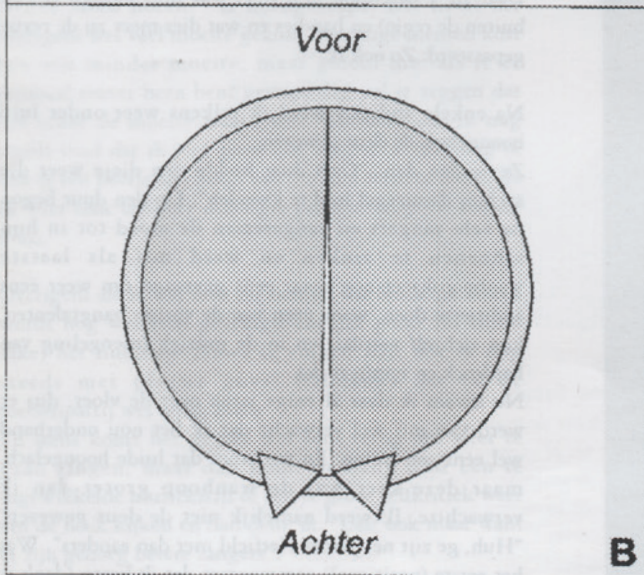
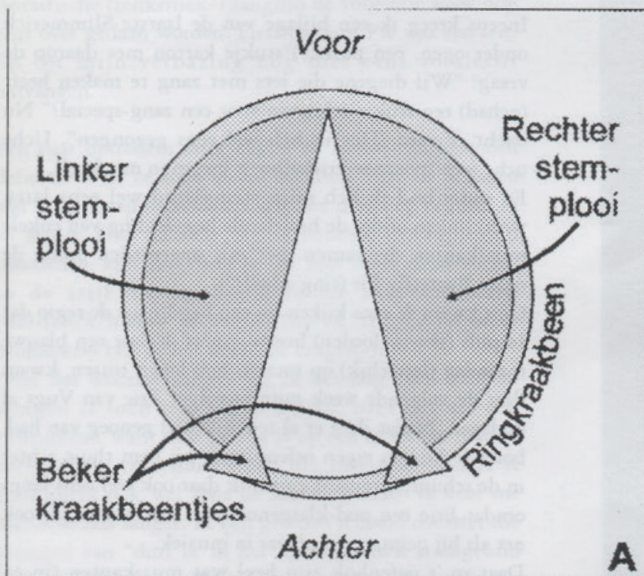
Mijn bijdrage aan deze 'STEMMERICK' wordt niet zozeer een artistieke impressie, maar wat theoretische informatie met betrekking tot de (zang)stem. Behalve als zangeres van de bluesband Rude Mood, houd ik me als logopedist en spraak- en taalpatholoog ook beroepsmatig bezig met de stem. Over de stem, en al helemaal over de zangstem, is eindeloos veel te vertellen. Ik moet me hier dus beperken. Daarom probeer ik in het kort een overzicht te geven van de bouw van het stemapparaat en van de manier waarop stem- en spraakgeluid ontstaat. Ik besluit met een aantal opmerkingen met betrekking tot stemmisbruik en de oplossingen die een logopedist hierbij kan bieden (schaamteloze reclame).

De stembanden, die vanwege hun fysiologische opbouw beter stemplooiën genoemd kunnen worden, bevinden zich in het strottehoofd, waarvan het uitstekende deel, de adamsappel, goed voelbaar is in de hals. De schetsmatige figuren in plaatje A en B tonen het strottehoofd met de stemplooiën, van boven gezien. De stemplooiën zitten aan de voorzijde vast aan een ring van kraakbeen in het strottehoofd. Aan de achterzijde zit elke stemplooi vast aan een bijbehorend kraakbeentje, bekerkraakbeentje genoemd. Deze kraakbeentjes kunnen zowel geroteerd, als naar elkaar toebewogen worden, met behulp van verschillende spieren in het strottehoofd. Figuur A toont de positie van de stemplooiën tijdens het ademen. Er is een flinke ruimte tussen de stemplooiën, om de adem door te laten. Figuur B toont de positie van de stemplooiën tijdens stemgeving bij spreken of zingen. Hier is te zien dat de bekerkraakbeentjes geroteerd en naar elkaar toebewogen worden, zodat de stemplooiën elkaar vrijwel over de hele lengte raken.

Door de ademdruk onder de stemplooiën worden deze in trilling gebracht. Deze mechanische trilling wordt omgezet in een geluidstrilling, en zo ontstaat het

stemgeluid! De lengte van de stemplooiën bepalen de toonhoogte van het stemgeluid. Doordat de stemplooiën van mannen gemiddeld langer zijn dan die van vrouwen, hebben mannen dan ook een gemiddeld lagere spreektoonhoogte. Toonhoogtevariëaties, melodiën dus, ontstaan door variëaties in de lengte van de stemplooiën, door middel van aanspanning van verschillende spieren in het strottehoofd.

Het geluid dat ontstaat door de trilling van de stemplooiën is nog niet gelijk aan dat wat uit de mond komt. Het basis-stemgeluid wordt eerst nog omgevormd tot klinkers en medeklinkers, met behulp van bewegingen van de zogenaamde articulatoren, namelijk lippen, tong, onderkaak en gehemelte. Medeklinkers zijn voornamelijk belangrijk voor de verstaanbaarheid van de spraak of zang. De klinkers, zoals hun naam al suggereert, zijn het belangrijkste om de stem klankvol en draagkrachtig te maken. Het ligt dus voor de hand dat een goede klinkervorming essentieel is voor de zanger (m/v). Hoe groter de zorg die een zanger besteedt aan zijn klinkervorming, hoe beter de klankkwaliteit en de draagkracht van de stem wordt. In een onderzoek dat ik heb verricht voor de studie Spraak-/Taalpathologie kwam naar voren dat zangers door bewuste veranderingen van klinkers, dit proces wordt klinkermodificatie genoemd, een optimaal klankresultaat bereiken. Wat een optimaal klankresultaat is, wordt zowel bepaald door het individu, als door de stijl waarin je zingt. In klassieke zang bijvoorbeeld, worden de klinkers bij voorkeur 'donker' gekleurd. In popmuziek wordt meestal de voorkeur gegeven aan een meer heldere, open klank. Wat misschien al duidelijk is uit het voorgaande is dat klinkermodificaties altijd de herkenbaarheid van de klinker beïnvloeden. Wil je nog verstaanbaar zingen, dan zijn er grenzen aan de mate waarin je de klinkers kunt modificeren.

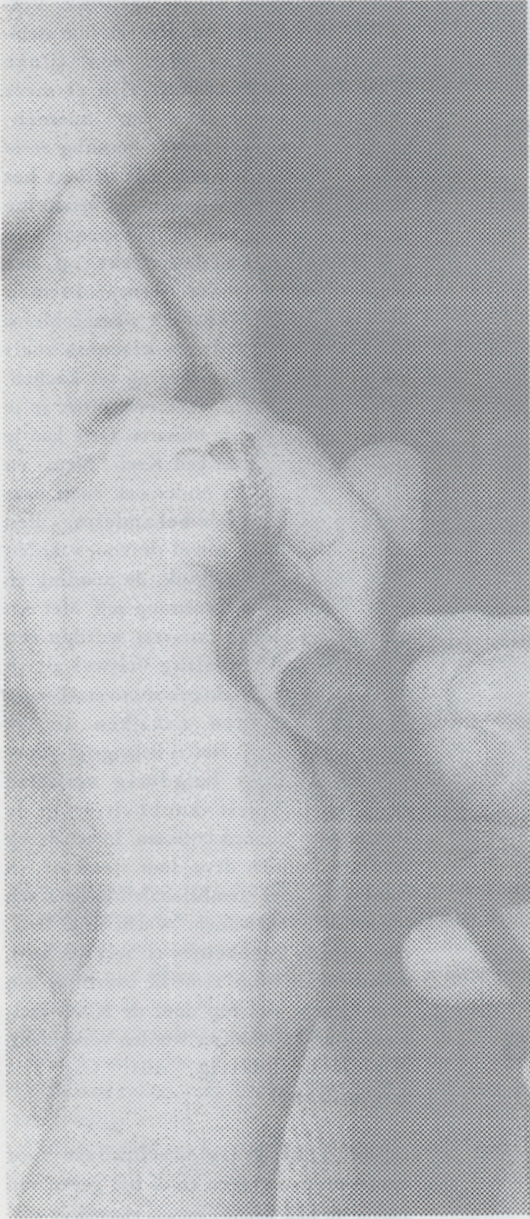

Het bovenstaande is bedoeld om zangers en hun medemuzikanten meer inzicht te geven in zangstemproductie. Voor de zangers zelf is het ook van groot belang dat zij zich bewust zijn van de problemen die kunnen optreden bij stemgebruik. Veel zangers hebben wel eens last van hun stem. Een oorzaak kan zijn een flinke verkoudheid. Daarnaast zijn er meer structurele oorzaken te noemen, bijvoorbeeld een verkeerde houding en/of een verkeerd ademgebruik tijdens het zingen. Beiden veroorzaken een verstoring in het evenwicht van de spierspanning in het lichaam die doorwerkt op het stemapparaat, zodat stemproblemen kunnen ontstaan. Voor elk stemprobleem geldt: bij aanhoudende klachten zoals keelpijn, overmatige neiging tot kuchen, hees- of schorheid, etcetera, moet je je altijd wenden tot de huisarts. Deze kan je door verwijzen naar een Keel-, Neus- en Oorarts voor nader onderzoek en/of naar een logopedist voor behandeling. Een logopedist traint zowel de voorwaarden voor gezond stemgebruik, de houding en de adem, als de stemvorming zelf. Met een verwijzing van je huisarts worden een dergelijke behandeling vrijwel altijd vergoed door je ziektenkostenverzekering (vooraf wel even nakijken in de polisvoorwaarden). Het is belangrijk om te weten dat door langdurig verkeerd stemgebruik 'eelt'-knobbeltjes op de stemplooiën kunnen ontstaan. In een vroeg stadium kunnen deze door stemrust, in combinatie met stembehandeling door een logopedist, verdwijnen. Wacht je te lang, dan zijn de knobbeltjes te zeer verhard, waardoor als enige remedie overblijft een chirurgische ingreep door de KNO-arts, waarbij de knobbeltjes worden verwijderd. Niet echt prettig, dus! Gij zijt gewaarschuwd!

Ik houd me graag beschikbaar voor opmerkingen, vragen en/of het geven van advies. Ik ben bereikbaar via De Tol.

De memoires van een zanger?

door EvO (evo@globalxs.nl)

Ineens kreeg ik een bijlage van de laatste Slimmerick onder ogen, een paars(?) stukje karton met daarop de vraag: "Wil diegene die iets met zang te maken heeft (gehad) een stukje schrijven voor een zang-special?" Nu dacht ik van: "Hee ik heb wel eens gezongen". Uche uche (een spontane kriebelhoest kwam in m'n keel).

En inderdaad ik heb mijn stemgeluid wel eens laten weerklinken onder de bezielende begeleiding van enkele muzikanten die samen met mij opereerden onder de naam Butterfly Pie (ring a bell??).

Ooit kwam ik eens kijken bij een bandje uit de regio dat Impuls (ska-invloeden) heette, nadat ik daar een blauwe maandag (letterlijk) op toetsen heb lopen rossen, kwam daar de volgende week mijn opvolger Eric van Vugt al opdagen. Nadat deze er al redelijk snel genoeg van had, bouwde hij een eigen oefenruimte bij hem thuis achter in de schuur; uiteraard kwam ik daar ook wel eens langs omdat Eric een oud-klasgenoot van mij was en ik ook net als hij geïnteresseerd was in muziek.

Daar in 't oefenhok zijn heel wat muzikanten (in en buiten de regio) en bandjes en wat dies meer zij de revue gepasseerd. Zo ook ik.

Na enkele audities werd ik telkens weer onder luid hoongelach de deur gewezen.

Ze zeiden dan: "Ooh doar hedde den dieje weer die achter da urregel leed te kweeleh". Op den duur begon na vele zangers en zangeressen de moed tot in hun schoenen te zinken en werd mij als laatste wanhoopskreet nog maar eens gevraagd om weer eens auditie te doen, want geen van de vorige 'zangtalenten' kon zichzelf verplaatsen in de muziek (mengeling van hardrock en symfo-rock).

Nu kwam ik daar al enige jaren over de vloer, dus er werd van mij wel verwacht dat ik het nou onderhand wel eens zou weten! En wederom dat luide hoongelach, maar deze keer was de wanhoop groter dan ik verwachtte. Ik werd namelijk niet de deur gewezen! "Huh, ge zijt net James Hetfield mer dan anders". Was het eerste (positieve?) commentaar dat ik kreeg (dank je Paul). Maar ik bleef stug volhouden, en jawel! Tot mijn (en ieders) grote verbazing: Progressie (vooruitgang)!

En na een lichte wijziging in de band konden we eindelijk vet gaan oefenen voor een optreden. Inmiddels was Eric ziek geworden, en na een paar optredens moest

het er maar van komen. Een demo opnemen! (slik) Werd ons geluid nou vereeuwigd? Kwam mijn stem daar ook op te staan? Wij met z'n allen naar Edje Sterk en 'un baandje' opnemen. Uiteraard werd ik in dat weekend verkouden, dus moest de toch al niet zo fantastische (zelfkritiek?) zanglijn de volgende week nog eens over gedaan worden. First piece of Pie was een feit. En tot mijn verbazing nog niet eens zo slecht ontvangen.

Een paar optredens later begon de ziekte van Eric zijn definitieve tol te eisen en hij overleed. Eric en ik lagen wat muziekstijl betreft toch nog het meest op een lijn in de band. Dus na vele experimentele uitstapjes en bandleiden, kon deze keer ik me niet meer thuis voelen in de stijl die op dat moment gespeeld werd (hardrock/heavy metal). Dus ik stopte er mee. Momenteel ben ik een werkloze zanger(?).

Over dat woordje zanger wil ik het nog even hebben. Zingen is toch iets persoonlijks, niet net als een instrument, want daar kun je je op een of andere manier toch achter verschuilen (als het mis gaat kun je je instrument ook wel eens de schuld geven). Ik voel me niet echt een zanger. Ik ben gewoon iemand die over die drempel van "durf ik in het openbaar m'n stemgeluid wel te laten horen?" is heengestapt. Dit heeft me overigens wel veel moeite gekost. Sommige mensen kost het ook minder moeite, maar geloof me: als je er eenmaal erover heen bent gestapt dan zul je zeggen dat het zeker de moeite waard was. Ondanks dat ik nog steeds vind dat ik niet goed kan zingen, sterker nog ik heb er een beetje een hekel aan om m'n stem te horen als ik weer eens uit pure nostalgie het Butterfly Pie bandje draai.

Overigens als ik wel eens bij Behind the Smile ga kijken wordt nog wel eens gevraagd om (for good old times sake) het nummer Times te zingen. Dit doe ik nog steeds met plezier guys! (Ondanks dat ik de toetsenpartij wel errug mis.)

En soms komt het gevoel wel eens terug om weer te gaan zingen, maar dan komt de hang naar een te ingewikkelde muziekstijl of een te grote zelfkritiek weer om de hoek kijken en dan denk ik: "Laat ook maar want er zijn genoeg betere zangers".

Greetings

PS: Paul, Bob, Jan (en Eric) toch nog bedankt voor die leuke tijd!!!!!!!!!!!!!!

De Stem

*Ben Krijgsman in actie tijdens het SLIM
Herfstfestival 1997 (Foto: Jos Simonis)*

Nee, dit gaat niet over die krant. Maar over je stembanden. Sommige mensen gebruiken deze strotflappen om heel de dag te ouwehoeren. Dat neemt niet weg dat ik dat niet doet, maar deze strotflappen gebruik ik ook om te zingen.

Zingen is ook je eigen thuis voelen in een band. Want als je ergens met veel plezier naar toe gaat doe je er je best voor. Dit geldt niet alleen voor zang, maar ook voor gitaristen, drummers, toetsenisten en ga zo maar door. Plezier heb ik wel. Misschien begrijp je het wel als je weet in welke band ik zit. Ik zing namelijk in 'Behind the Smile', dus verdere introductie is niet nodig.

Wat ik ervoor doe om mijn fabuleuze zang op pijl te houden?

Dat is niet roken, niet drinken (dus wel) en ontzettend veel sex. En de beloning voor deze inspanning is tevreden fans en een gezellige avond.

Dus als je eens een keertje mijn loden pijp wilt horen, let dan goed op de flyers die bij SLIM hangen.

Ben Krijgsman (zanger Behind the Smile)

Graf stemming

door John Groenen (Green)

Een tijdje geleden nam ik afscheid van een dierbare en werd het me weer duidelijk. Ik zou die stem nooit meer horen. De wendingen, de sprongen en hoe merkwaardig ook, vooral de stiltes. Dat unieke geluid wat we de menselijke stem noemen zal nooit meer klinken. Nooit meer altijd.

Altijd omdat je je een voorstelling van diens stem kan maken in je hoofd. Je maakt een klankherinnering, alleen zijn er geen instrumenten om het te materialiseren. Dit geeft nog eens aan hoe uniek en precies het geluid is dat aan de bovenkant van ons lichaam ontsnapt. Als we ons ergens mee onderscheiden is het wel het geluid van onze stem. De stem is de handlanger van wat er zich binnen ons afspeelt. Iedereen kan zich verstoppen achter zijn woorden maar niet achter zijn stem want het lichaam liegt niet. Met volle overtuiging misleiden dat zelfs je stem het gelooft, vereist dan ook veel training en vakmanschap. Dat kunnen dan ook alleen de grote kopstukken.

Gelukkig is er nog iets veel mooiers en schoners wat we met onze stem kunnen: n.l. zingen. Met zingen lukt het ons even om van die stem verlost te zijn. Zingen plaats ons even buiten de tijd. Zingen is groter dan onszelf. De kracht die de sterveling Orpheus bezat met zijn gezang, éénstemmig begeleid op zijn lier (harmonie kenden de grieken niet, dat bestond alleen in hun hoofd) was sterk genoeg om de onderwereld te betreden, te betoveren en hem vervolgens weer te verlaten. Dat kan je van veel zangers tegenwoordig niet meer zeggen. Kurt Cobain ging door merg en been. ging alvast heen; nou Kurt, tot zo meteen.

Paradoxaal bij zingen is dat men vooral niet moet proberen te zingen. Van groter belang is het waar je het over gaat hebben. Zelfs al gaat het over niets dan nog kun je niet om de emotie heen. Ik ben van mening dat iemand die de woorden en de emotie begrijpt, of beter gezegd benadert, in ieder geval iets kan overbrengen. Behandelen we het bovenstaande lyrisch dan krijgt het geheel vleugels. Het is daarom raadzaam om van jezelf te weten waarom en waarover je je stem buigt. Het zal je helpen dichterbij jezelf te komen.

Mode, stromingen en tradities zijn altijd omljnd en afgekaderd. Dit gaat vaak ten koste van de individualiteit en de authenticiteit van de zanger. Jezelf creatief laten inspireren is altijd goed maar imitatie-drift is een graf graven, helemaal voor zangers. Hennie Huisman, blijf toch thuis man, is een triest voorbeeld van hoe mensen in een papegaai kunnen veranderen. Ze laten zichzelf opnemen in het aureool van iemand anders. Het is een kerkhof met een massagraf.

De technische kant van het zingen is een niet te verwaarlozen aspect, al is het maar om gezondheidsredenen. Neem eens een les. lees eens een boek ("zanger ken je stem", Paul Gerritz) of laat een ander eens zeggen wat hij/zij er van vindt. En vergeet niet: het is allemaal maar lucht en het moet dus ademen.

Zonder het geschreeuw van een kraai zou het mooie gezang van een merel onherkenbaar blijven.

Beste zanger(es),

Ben je het zat om na een avondje spelen met je band al hoestend en schor bij te komen en wil je je meer onwikkelen en daar deskundige begeleiding in hebben. Dan is het verstandig om op zoek te gaan naar een goede privéleraar, opleiding of cursus.

Bedenk goed van tevoren wat je wilt en waar volgens jou eventuele stemproblemen liggen. Ben je op zoek naar een goede leraar, dan kun je eventuele adressen opvragen bij de Muziekschool. Heb je iemand gevonden, vraag dan gerust om een paar proeflessen, want het moet natuurlijk wel klikken. Wees overigens niet bang voor vreemde stemoefeningen, want van echt zingen komt het vaak die eerste lessen nog niet! Bevalt het na een aantal lessen toch niet of vind je dat je er niets van leert (ondanks stevig oefenen thuis!) stop er dan mee en probeer iets/iemand anders.

Wil je er echt werk van gaan maken dan kun je natuurlijk voor het conservatorium (lichte muziek) kiezen. Maar er zijn ook alternatieven voor diegenen die niet in staat zijn om een voltijd opleiding te volgen.

De AVLM is zo'n alternatief. Deze Academie Voor Lichte Muziek is een initiatief van Conamus. Het is een beroepsopleiding voor jonge vocalisten met professionele ambities. De opleiding duurt twee jaar en wordt elke zaterdag in Hilversum gegeven. Je komt in aanraking met alle lichte muziekgenres zoals musical, cabaret, pop en jazz. Een uitstekende manier dus om je grenzen te verleggen en te laten bekijken wat jouw sterke punten zijn. Je krijgt les van professionals die hun sporen in het vak flink verdient hebben. Er wordt heel veel aandacht besteed aan muziektheorie, helemaal toegepast op de praktijk van de lichte muziek. Verder leer je ook over verschillende manieren van zingen: koorzingen, scatten. Natuurlijk is zingen niet alleen belangrijk: ook hoe jij op het podium staat, wat je wilt vertellen, hoe je je lijf gebruikt, microfoontechniek, geluidstechniek etc.

Natuurlijk is zo'n opleiding ook heel handig om de nodige contacten op te doen: spelen bijvoorbeeld met het creme de la creme van de Nederlandse popmuzikanten op je eindpresentatie. Je zit dicht bij het Hilversumse vuur en wie weet wat je daarmee bereikt. Alles hangt natuurlijk van jezelf af: wat wil je bereiken (denk aan talent, doorzettingsvermogen), "want is een hard vak", aldus John de Mol sr., oprichter van AVLM.

Succes,
Annet Hakkers

Ps Duim voor me: eind juni heb ik mijn eindpresentatie

(Annet Hakkers was de zangeres van Master Switch en had drie maanden terug haar radiodebuut, red.)

AVLM (Conamus), vaartweg 32, 1217 SV Hilversum, 035-6218748

Zing,

door Dik Boogerd

Zingen, het mooie sterke werkwoord is een verfijnde vorm van praten. Bij zang gaat het meer om de vorm dan om de inhoud. Gezang en inhoud kan ook samengaan, maar saaiheid ligt dan op de loer.

Kortom, hoe gebruiken we onze stem. Mijn stem gebruik ik niet, maar misbruik ik. Zolang als ik al zing in een band of nog erger, in de auto, kan ik mijn enthousiasme niet bedwingen en schreeuw ik mijn stembanden naar de klote. Typische meezingers als het onverstaanbare (en voor mij nog steeds onbegrijpelijke) Smells like teen spirit van NIRVANA, Sinds een dag of 2 van DOE MAAR of noem de andere klassiekers maar op, verkracht ik zonder erectie. De mooiste meeschreeuwers hebben vaak geen echte tekst, maar meer klanken. De oeh-tjes, oh-tjes, a-tjes en cha-l-a-latjes zijn het mooiste, alhoewel een mama-mia er ook wel ingaat.

Wat mij altijd opvalt is dat je sommige liedjes wel meezingt maar ze eigenlijk niet leuk vindt. Of wil mijn verstand 'politiek' correct zijn en mijn gevoel gewoon loosgaan? Waarschijnlijk zit er nog meer achter, sommige stemmen hebben een bepaalde emotie (drama, vrolijkheid, diepgang, energie) in zich, dat iets losmaakt. Zo is het gevaarlijk om te zeggen, maar ANDRÉ HAZES in zijn song "Zeg maar niets meer" zet een gevoel en energie neer, dat gewoon kippevel bij mij veroorzaakt. NICK CAVE maakt met bijvoorbeeld The Weeping Song hetzelfde los. Van een andere orde is KIM DEAL van de Breeders, sexy en losjes. In mijn buitencategorie vallen de stemmen van de vroegere HENK WESTBROEK (live dan), PETER TE BOS (Claw Boys Claw) en natuurlijk BOB FOSKO (Raggende Manne, tegenwoordig vooral Ster-man). Met mijn band TROUBLED VISION heb ik altijd moeite om (onbewust overigens!) niet te veel Fosko neer te zetten.

In mijn rijtje mis je de geschoolde stemmen. Die vind ik vaak zo saai, dat leeft gewoon niet. Dit wil niet zeggen dat ik mooi zingen niet leuk vind, integendeel. De absoluut mooiste mannelijke stem zit in het liedje Judy van CLAW BOYS CLAW. De absoluut mooiste vrouwenstem over een bak herrie zit in het liedje Crash van THE PRIMITIVES.

Zelf probeer ik in mijn liedjes altijd mooi te zingen. Dit is erg moeilijk, zo niet onmogelijk. Sinds ik zelf zing, heb ik ook pas waardering voor zangers. Vroeger was ik een fan van instrumentale muziek (Jean Michel Jarre etc.), tegenwoordig is een lied pas af wanneer er zang in zit, dit geldt ook voor gabber (DJ PAUL met Brohym)

Wat kunnen we van het bovenstaande leren. Eigenlijk niets, een stem is uniek en je gevoel is uniek. Wanneer deze twee samenkomen hou je van een stem of ontoert hij je op z'n minst.

Er zijn veel namen gevallen. De naam met de mooiste stem is nog niet gevallen: TOM. Toen hij 24 maart op de wereld viel en zijn eerste stem liet horen, was dat de ontbrekende link bij alle bovengenoemde stemmen. Sorry zangers en zangeressen, je verliest het toch.

Tot ziens.

NIEUWE POPKELDER IN GORINCHEM

Wat kreeg ik nu weer te horen!! De Muziekschool (en in dit geval die van Gorinchem, red.) staat helemaal niet gelijk aan slepende lessen over stugge klassieke stukken, maar richt zich ook op de lichte muziek. Mijn hele beeld verpletterd! Ik gelijk een afspraak gemaakt met Hanneke de Peuter, de chef van het geheel. Dit om de plaats waar het allemaal gebeurt te inspecteren. Het verhoor en inspectie richtte zich vooral op de sfeer, voorwaarden, materiaal, oefenruimten, de lessen en het prijskaartje dat eraan hangt.

Het nieuwe initiatief van de muziekschool in Gorinchem is de POPKELDER. Deze kelder bestaat uit twee zeer ruime oefenruimten en beschikbare materialen, waaronder waaronder de standaard rock instrumenten, maar ook klassiek gerichte instrumenten, waaronder een pauk, wauw!!! Deze oefenruimten zijn te huur voor het luttele bedrag van zeven gulden vijftig, Ja je leest het goed fl.7,50, per avond. Bij deze paar centen zit het gebruik van een backline en de aanwezige instrumenten inbegrepen. Naast deze twee groepsgerichte oefenruimten zijn er persoonlijke oefenruimten. Ideaal om je burens te ontlasten van een hoop herrie bij het studeren op het instrument. De oefenruimten en instrumenten kunnen natuurlijk bezet zijn, dus eerst informeren en afspreken.

Natuurlijk word er ook les gegeven. Voor op de lichte muziek zijn er 10 lessen gericht op het uiteindelijk samenspelen. Bij deze lesopzet met

combo zijn er alleen professionele docenten met afgeronde opleiding die de lessen verzorgen en de combo begeleiden.

Binnenkort is er ook de POPWERKPLAATS. Dit vindt plaats op zaterdag 4 juli in de muziekschool en richt zich vooral op jongeren tot achttien jaar. Er is een uitgebreid programma van 10.00 tot 15.30 uur dat bestaat uit repetities, lessen en als afsluiter is er een presentatie van de lessen en andere optredens. Er is een inschrijving en het kost vijf piek. Er wordt haast gemaakt met de inschrijvingen, want meedoen gaat in volgorde van inschrijving en deze duurt tot 20 juni. Misschien wat laat als deze Slimmerick uitkomt.

De Muziekschool richt zich alleen op jongeren uit de eigen regio. Dit is de regio Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Met andere woorden Gorinchem en omstreken. De grens houdt op bij de Merwede. Werkendam, Sleeuwijk, etc., valt jammergenoeg buiten de regio. Uit persberichten werd opgemaakt dat de Muziekschool niet wil concurreren met bestaande oefenruimten, zoals het Kruithuis, maar gezien de tarieven lijkt een andere conclusie tot de mogelijkheden te horen. (Stichting Muziekschool Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, Boerenstraat 11 A, 4201 GA Gorinchem, 0183-631976)

Lars Hijmans

SLIMPIES

Instrument verkocht of gevraagde muzikant gevonden? Geef het dan even door aan De Tol, zodat slimpies en prikbord up to date blijven.

T.k. gevraagd: 2e hands drumstel,
± f 500,- Tel: 0183-647531 (David)

Spontaneous Combustion (rock met eigen smoel) zoekt basgitarist(e) en toetsenman(vrouw). Tel: 076-5142267 (Ed)

Gezocht: Allround bassist
stijl 60/70'er jaren
F. Morpeij, Tel: 0183-572706

Zanger gezocht voor eigen teksten in
dialekt schrijvende Fun Rock Cover Band.
Tel: 0162-516363

Beginnende alternatieve pop/rockband
zoekt ambitieuze drummer. Tel: 0183-
627228 (Martin/Nathan) na 18.00u.

T.k. Peavey Bascombo Mark III.
15" B&W speaker, 100-130W
Tel: 0183-303913 (Arie)

T.k. Pearl Export (Rock Chrome)
drumstel. 2 x 22" Basssdrum,
14/16/18" toms.
Tel: 0416-312729 (Harold)

T.k. Tama drumkruk, f 150,-
Zildjan bekken a custom 15" crash 350,=
Pearl bass pedal P100 (nw) 150,==
Tel: 0183-622821 (Adrie)

Biedt zicht aan:
Alt/Bariton saxofonist (19) voorkeuren:
jazz/funk/punkrock/hard/latin/blues
Tel: 0183-304183 (Christiaan)

■ *De kapper*
is vanaf nu ook

De avondkapper

Heerlijkheidstr. 7
Giessen
tel. 0183 44 14 09

RCSS

Realtime Copy Service Cassette en CD produkties

Kleine en grote oplagen.

Marktleider in realtime cassette kopiëren.

2 Complete geluidstudio's en 210 Nakamichi's.

Levertijd blanco maat-cassettes binnen 24 uur.

"Digital Editing" naar DAT of CD-R.

Hét adres voor studiokwaliteit én
de scherpste tarieven.

**Bel ons voor meer
informatie of prijslijst!**

0297 - 27 28 73

Studio-adres:	Postadres: Postbus 359
Industrieweg 37b	3640 AJ Mijdrecht
3641 RK Mijdrecht	Fax 0297 - 27 28 83

T O L

door Lars Hijmans

T A L K

Wat gebeurt er toch op De Tol? Wordt er wel muziek gemaakt, of zitten ze alleen maar naar hun instrumenten te staren in de hoop dat er spontane composities uitkomen. Nee, er wordt wel degelijk enorm veel muziek geproduceerd, maar het gebouw is zeer goed geïsoleerd, vandaar dat er weinig te horen is. Alleen de laatste tijd, met de verwarmende zon, ontstaan er buiten verkwikkende jams.

De opnamestudio valt niet naar buiten te plaatsen, dus Twan zwoegt door in het hok genaamd studio. En de

samenwerking met Donna heeft al nummers voortgebracht die door de

muzikale beugel kunnen. Ik denk haast dat er nog meer muziek komt uit deze mix van stijlen. Na lang zwoegen en luisteren heeft Dik de SLIM-cassette in elkaar gepast. Iedereen heeft hem inmiddels op de mat gekregen en de afhalers liggen te wachten of hebben de gelukkige eigenaar bereikt. Ik vind het een prachtig muziekdocument; verzamel ze van alle jaren en luister ze minstens eenmaal (per week?, red).

Vanuit de Coulissen

door Hylke Tromp

De menselijke stem. Ik zou mijn stem wel willen verheffen tegen de landschapsmafiosi die het Sleeuwijkse griend willen gaan controleren met verplichte stoepen en paden, bordjes, hekken en gedragsregels "omdat de mensen daar maar van alles menen te kunnen doen, vuurtjes stoken, bomen kappen enzovoorts". Bah, bah en nog eens bah! Citaat en plan zijn van Het Brabants Landschap. Bah!

Maar de redactie heeft het anders bedoeld; die wil natuurlijk dat ik over de zang schrijf. Vox humana. Sopraan, alt, tenor, bariton, bas, grunch, jodelen, kopstem, falsetstem, crooner, rapper.... Vooruit dan maar. Tom Waits heeft me nooit geboeid; Nico wel, zoals op 'Desert shore'. Frank Sinatra heeft me nimmer kunnen kluisteren, wel Jos van The Ex, een heel wat minder geschoolde stem maar met veel meer zeggingskracht. De hoge stemmetjes die de besnorde Bee Gees uit hun witte kunstgebitten halen, komen er bij mij niet in; wel die van John Cale, zoals in Presley's 'Heartbreak hotel'. Ook die van Kim Gordon van Sonic Youth, maar niet die van George Michael, hoe lullig hij onlangs ook door de Ame-

rikaanse totalitaire correctheid is aangepakt (zie de Backline). In de eregalerij mag wat mij betreft ook Biafra van voorheen de Dooie Kennedy's, maar de prullebak is daar-entegen de aangewezen plaats voor de nepemoties van Herman van Veen. Het is dus niet de geschooldheid van de stem. Het is iets anders, iets van de persoon, dat de kracht in de stem brengt. Zelfs wat vals zingen kan dit niet bederven, zoals ik heb geleerd van de smartlap die Sophia Gaal, ooit in Impuls, zong op een Herfst-festival in de jaren 80. Dat is interessanter, persoonlijker dan de geschoolde stem van een badkamergalmer als Pavarotti. Misschien werpen de andere stukjes in deze editie wat meer licht op het geheim van de menselijke stem. Het zit 'm bij de pop en rock niet in dit instrument zelf, hoe gepolijst en ervaren ook, maar in wat ermee wordt gedaan. Net als bij andere instrumenten.

En dan nog het praten! Oòk de menselijke stem, nietwaar. De rap heeft de menselijke stem in de pop verrijkt met de spraak, net zoals mensen als Ella Fitzgerald de zangstem hebben bevrijd van de taal.

over

De politiek heeft het er moeilijk mee. In de projectgroep voor het nieuwe gebouw van SLIM en XINIX is een plan gemaakt voor een gebouw. Dat gebouw kost 1,5 miljoen, zonder de inrichting.

Het gebouw voldoet aan de afspraken met de gemeente (handhaving van alle primaire ruimtes) en we hebben hard gewerkt om er samen in te kunnen, in één nieuwe organisatie. Aan de kwaliteit van het bouwplan wordt door niemand getwijfeld. SLIM levert hierbij de Grote Zaal in.

Die 1,5 miljoen, dat gaat als volgt. Rijkswaterstaat betaalt voor de onteigening van De Tol 710.000. Uit de verkoop van de Oude School te Nieuwendijk komt naar verwachting 200.000. Dan ligt er al een tijd geld klaar voor het onderhoud van beide gebouwen, voor De Tol ruim 100.000, en voor de Oude School een kleine 80.000. Dat is samen bijna 1.100.000.

We hebben dan nog ruim 4 ton te gaan. 2 ton ervan kunnen we lenen; dat moeten we dan jaarlijks zien af te lossen. Volgens ons moet dat kunnen, maar dan moet het gebouw

wel intensief worden gebruikt. Hiervoor hebben we plannen, exploitatieplannen, waarin we gedetailleerd hebben berekend wat de inkomsten en uitgaven zijn in een seizoen.

Dan rest een gat van 2 ton, om precies te zijn 171.000.

Dat is wat we de gemeente vragen 'mee te geven'; de rest was al voor ons bestemd lang voordat de partijen over ons begonnen te stechelen.

Er wordt geroepen: "Die mensen krijgen zomaar een miljoen. En wij dan?" Dat is een vals beeld van demagogen. We krijgen pas wat als we meer krijgen dan 1.100.000. Als we minder krijgen, verrijkt de gemeente zich ten koste van ons.

Er wordt geroepen: "Die mensen hebben een rammelende begroting". Zij die dit roepen, weten niet waarover zij het hebben. Zeker is dat ze geen moeite hebben genomen bij ons te informeren. Wij hebben zowel voor de bouw als voor de exploitatie zeer gedetailleerde plannen, die eveneens tot in detail in centen zijn

D e T o l

vertaald. Hieraan hebben de nodige deskundigen (architecten, stedenbouwkundigen, zaak-ambtenaren, organisatie-des-kundigen) gewerkt, en we hebben in het land de nodige werkbezoeken bij vergelijkbare projecten afgelegd.

Er wordt geroepen: "Anderen moeten bezuinigen, en zij krijgen zomaar een miljoen". Ook dat is een vals beeld. De ronde van bezuinigingen is lang geleden ook bij SLIM langsgeweest. Dat heeft geresulteerd in een aantal gesprekken op ambtelijk en politiek niveau, en daarover zijn destijds beslissingen genomen, beslissingen waarover met SLIM overeenstemming was. Waar het nu om gaat, heeft dus niks met die bezuinigingsronde te maken.

Het heeft wat SLIM betreft gewoon te maken met het feit dat we opeens uit ons gebouw moeten, en daar hadden we niemand om gevraagd. We vragen de gemeente naast datgene wat al voor ons was bestemd, een extra van 171.000, want 4 ton lenen èn aflossen, dat is ons teveel. We geloven dat de nieuwe club dat niet kan ophoesten.

Er komt nog bij, dat de gemeente tegelijk 20.000 per jaar bespaart, want dat stopten ze jaarlijks immers in SLIM en XINIX. Vanaf nu moeten we zelf onze broek ophouden, dus houden ze in het vervolg elk jaar dat bedrag over.

171.000 ineens aan ons meegeven, tegenover een besparing bij de gemeente van 20.000 per jaar. Hoezo overvraagd?

Maar de gemeente-politiek heeft een eigen dynamiek. Enkelen willen die 1,3 wel geven, anderen scharen zich achter een finaal bod van 1,1 miljoen, weer anderen schamperen over rammelende plannen en ontroeren zichzelf met populistische, sentimentele schijnbewegingen.

Je bek zou zijn opengevallen als je de vergadering van de Commissie Welzijn had meegemaakt. De tribune zat vol met mensen van SLIM en XINIX en we hebben het nog uitgehouden ook. Naar verwachting beslist de gemeenteraad in juli.

van het bestuur

Vox Humana. Een van de meest intrigerende registers op het harmonium van mijn opa droeg die naam. Ik mocht graag op die psalmenpomp raggen; de sonore klank van het instrument vulde niet alleen mijn onbezoedelde jongensgeest, want al snel ontdekte ik dat wanneer je alle knoppen opentrok en wijdsbeens de knieflappen spreidde, het van binnen ook lekker begon te gonzen. Toch bleef dat ene porseleinen knopje het meest tot de verbeelding spreken, dus af en toe stopte ik alle andere registers weer terug in hun holletje, hield ik mijn knietjes gedwee bijeen en trapte met al mijn kracht op de pedalen om in stereo mijn hijgen en het steunen der balgen te laten harmoniëren met de mechanische menselijke stem. Vox alleen klonk ijltjes en toch, o, zo wonderschoon. Pas vele jaren later ontdekte ik wat de betekenis was van de Latijnse benaming en in een spannende roman van Kosalik las ik, wat men bedoelt met een Stem. Ruwe houthakkers ontroerden andere houthakkers met hun *sehnsuchtsvolle* liederen in windomgourde

blokhutten. Sluwe impresario's polijstten die bolster tot alle ruwheid verwerd tot speelgoed der hogere kringen en valse sopranen weekten de blanke pit af van de edele ganzenhoedster uit het vorige leven. Dit alles alleen ter bescherming van die, almaar verdrietvollere, Stem, die niet als persoonlijk eigendom gezien mocht worden maar als een goddelijke gift aan de wereld. Ondanks de poëtische

betiteling van het orgelregister slaagden de harmoniumbouwers er niet in om de menselijke stem te imiteren. Het stoorde mij niet; wist ik veel dat dat de bedoeling was geweest en al zou ik het vermoed hebben: nooit zou ik daarover maar een kritische vraag hebben durven stellen. Het antwoord van mijn opa zou absoluut niet verder zijn gekomen dan een tirade, doorspekt met termen als des

mensen ijdelheid, Gods schepping, nederigheid, de aard der dingen en alle varianten op de Babelse teloorgang die onvermijdelijk volgde op de poging tot benadering van het Allerhoogste. Vox Humana klonk natuurlijk wel alsof er een extract van Veluwe meisjes door de tongen van het instrument gegoten werd, en dat was toch het belangrijkste: het orgel

zong de gezangen. Mooi. En ik wist nog van niks. Het mellotron kwam en ging. De synthesizer nam de zaak over en kreeg een extra ingang

voor de computer en het toetsenbord leerde spreken. Het geluid van The Voice wordt vrijelijk gesampled en vingervlug ingebouwd in een bed van ritme en beat. Via de streepjescodemethode van midi kan de kleinzoon van het harmonium echt zelf zingen. Vox Humana bestaat niet meer als knop en de perfecte echtheid van het digitale mensgeluid overmeestert de perfectie van het echte mensgeluid.

Opa is allang dood. Het harmonium is ook in vlammen opgegaan en stemmen doe je tegenwoordig op Paars.

De workshop met Eelco Gelling is er nog steeds aan te komen. De verfraging is er niet in St.M. maar bij de bevestigende plaats, die heel moeilijk bereikbaar is. Gelling is de eerste van de een workshop

Altijd in je element bij ...

Sommer

sinds 1919

GITAARCENTRUM

Akoestische & elektrische gitaren

Enorme voorraad gitaren:

Fender, Gibson, Patrick Eggle, Epiphone, Ibanez, Godin, Martin, Taylor, Yamaha, Seagull, Alhambra, Juan Salvador, Vantage, Takamine, etc, etc

Versterkers & Effectapparatuur

Vele pedalen, multi-effecten voor of door u gedemonstreerd.
o.a. Roland, Marshall, Mesa/Boogie, Fender, Peavey, Boss, Zoom, Ibanez, Korg, Digitech, Art, etc, etc,.....

Eigen technische dienst voor gitaarreparaties, inbouw van elementen voor elektrische en akoestische gitaren, afstellen, etc. Inruil van een ander instrument mogelijk. Bezorging door heel Nederland.

Sommer

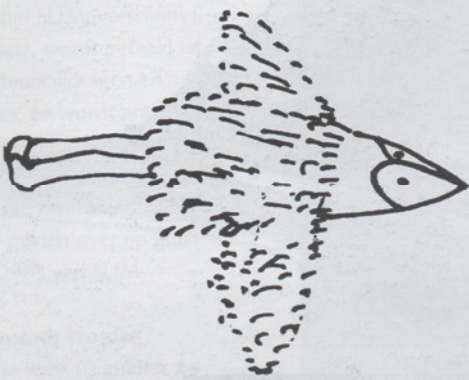
sinds 1919

GITAARCENTRUM

Arkelstraat 41
4201 KB Gorinchem
tel. 0183 63 17 07
fax 0183 63 15 75

Dinsdag gesloten, donderdag koopavond

(drukkwerk)

Popkollektief

SLIM

**40
Jaar!**

SLIMWEB.ORG

[Tol 1 : 4251 PX : Werkendam]

[port:paye

